

Лера. Оригігатор - Харківський національний аграрний університет ім. Докучаєва.

Метод виведення: індивідуальний добір з популяції *A.hypochondriacus*.

Сім'ядольні листки: забарвлення темно-зелене, відсутнє забарвлення амарантинном. Листок: забарвлення темно-зелене, колір жилкування - пурпурове, форма широкоовальна, розмір великий, опушеність відсутня, довгочерешковий, опушеність черешка відсутня. Стебло: форма - прямостояча, опушеність - відсутня, забарвлення - темно-зелене. Квітка: 5 та більше листочків оцвітини, форма листочків оцвітини не визначена, забарвлення пурпурове, верхівка листочків оцвітини та середня жилка листочків не визначені. Приквітки: розмір перевищують оцвітину в 1,5 рази, форма верхівки без загострення. Судвіття: забарвлення пурпурове, розташування на стеблі верхівкове, щільність - компактне. Насіння: забарвлення біле, розмір - крупне. Висота рослини під час цвітіння - високоросла.

Апробаційні ознаки: характеризується пурпуровим забарвленням волоті яка компактної форми, темно - зеленого стебла та темно-зеленого з пурпуровим жилкуванням листя, має біле насіння.

Середня урожайність зерна 20,3 ц/га. Маса 1000 насінин 0,7 г. Сорт стійкий до посухи, вилягання, обсіпання. Днів до досягання 100-105. Вміст в зерні: білка - 20,6%, олії - 7,0%.

Сорт зернового напрямку використання.

Рекомендовано використовувати в усіх зонах України.

Пелюшка (Горошок польовий)

Звягельська. Оригігатор - Інститут сільського господарства Полісся УААН.

Метод виведення: добір з місцевої популяції Новгород - Волинського району.

Походження і поширення тотожне гороху посівному. Дрібнозернисті, барвистоквіткові форми ведуть початок від схрещування між собою різних дикорослих типів.

Рослина однорічна. Відрізняється високою холодостійкістю і скоростиглістю. Вирощують в північних умовах замість вики, у якій вегетаційний період довший. До родючості ґрунту менш вибагливий. Навіть на бідних, але вологих супісках формує високостебельну вегетативну масу. Форма насіння сферична, проста форма крохмального зерна, забарвлення сім'ядолі жовте, чорне забарвлення насінного рубчика - наявний, сім'ядолі ямкуваті. Рослина висока, з антоціановим забарвленням. Стебло: фасціація відсутня, кількість вузлів до першого фертильного вузла включно - багато, відсутнє антоціанове забарвлення пазухи листка. Листки: світлі з сіруватим відтінком, листочки складного листка наявні, воскоподібність поверхні верхнього листка - відсутня, середня кількість листочків. Листочок (складного листка): великий, довгий, широкий, відстань від найширшої частини до основи - довга, зубчастість відсутня. Прилисток: тип розвитку - рудиментарний, форма „кроляче вухо” - відсутня. Період цвітіння - пізній. Квітка: антоціанове забарвлення крила (весла) бокового пелюстка - червоно-пурпурове; інтенсивність червоно-пурпурового забарвлення крила (весла) бокової пелюстки - сильна; інтенсивність забарвлення паруса - середня, парус широкий, основа паруса - рівна, інтенсивність хвилястості паруса - середня; ширина чашолистка - широка; форма верхівки верхнього чашолистка (на другому квітучому вузлі) - з видовженим кінчиком; довжина квітконіжки від стебла до

першої квітки - середня. Біб: довжина (на другому квітучому вузлі) - дуже довгий, максимальна ширина (на другому квітучому вузлі) - широкий, пергаментність - цілковито наявна, ступінь вигину - відсутній або дуже слабкий, форма зовнішньої частини - тупа, колір - зелений, антоціанове забарвлення шву - відсутнє, плями антоціанового забарвлення на зовнішній стороні стулки - відсутні, число насінних зачатків - середнє, інтенсивність зеленого забарвлення незрілих насінин - темний. Насіння: час досягання - пізнє, зморшкуватість сім'ядолі - наявна, ступінь зморшкуватості сім'ядолі - середня, маса - велика.

Сорт відрізняється від подібного сорту Поліська-1 по забарвленню насінневої оболонки (жовте без плям). Середня урожайність сухої речовини 64,5 ц/га, насіння - 11,3 ц/га. Вміст білка - 19,6%, клітковини - 6,6%. Сорт стійкий до посухи, має середню стійкість до вилягання. Плоди мають здатність розтріскуватись, тому збирають насінники при 60% стиглості. На зелений корм збирають під час цвітіння, яке починається через 70-75 днів вегетації.

Рекомендовано використовувати у зоні Лісостепу та Полісся.

Мальва кучерява

Рада. Оригіатор - Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка НАНУ.

Метод виведення: Внутрішньовидова гібридизація і багаторазовий відбір популяції з НБС НАНУ, інституту ВІР та республіки Комі.

Ознаки сорту: Куц зібраний. Стебло: пряме, округлої форми внизу та неправильно - округлі зверху, товщина на висоті 15 см - 15-17 мм, світло-зеленого кольору, без опушення. Висота рослин в середньому 179-210 см. Куцистість середня. На куці від 13 до 16 пагонів. Листки: довго-черешкові; форма 7-5-ти лопатеві, хвилясто-гофровані, світло-зеленого кольору, положення листків на рослині спіральне, листки дуже соковиті, ніжні, не опушені. Залістяність 45%. Суцвіття - завиток, квітки дрібні діаметром 8-12 мм, актиноморфні, блідо-рожевого кольору. Плід: відкрита коробочка, діаметром 7-12 мм, 9-11 плодиків у коробочці які зібрані у кільце. Насіння: світло-коричневого кольору, округло-ниркової форми, довжиною 2,5-2,9 мм, шириною - 2,2-2,8 мм, товщиною 1,8-2,0 мм.

Сорт відрізняється від подібного сорту Унава хвилясто-гофрированою формою листової пластинки та її світло-зеленим кольором.

Сорт можна вирощувати на різних типах ґрунтів крім дуже заболочених та кислих. Норма висіву - 750-760 тис.шт. схожих насінин на 1га чи 5-6 кг/га. Строки сівби: на насіння - 3-тя декада квітня або 1-ша декада травня; на зелений корм - від ранньої весни до 3-ї декади червня. Обробіток: коткування поля до і після сівби, боронування після сходів, одне міжрядне рихлення. Збирання: на зелений корм - у фазі бутонізації - цвітіння; на силос - на початку плодоношення. Сорт дає два укоси, добре відростає після скошування і формує 200-300ц/га отави. Середньопізній. Не уражається хворобами, стійкий до вилягання, засухи. Вміст білка 19,4%, клітковини - 20,1%, цукру в зеленій масі - 6,2%. Середня урожайність сухої речовини 76,1ц/га, насіння - 17,3ц/га.

Рекомендовано використовувати в усіх зонах України.